

Framtidens välfärd

Verksamhetsplan och budget 2011

Innehåll

Vi arbetar för en attraktiv region med hög välfärdsfaktor.....	4
Attraktiv region för ungdomar och unga vuxna - Ungdomspolitik	6
Välfärdens infrastruktur	8
Socialtjänst bygger infrastrukturer som hjälper svaga grupper	9
Skolan erbjuder unga en infrastruktur för framtiden	12
e-kommuner bygger infrastrukturer för effektivare medborgarservice.....	14
Kulturen bygger infrastruktur för demokrati och kreativitet	16
Miljömedvetenhet – utvecklingsfaktor för välfärd.....	18
Övergripande strategiskt arbete 2011-2015	20
Övrig verksamhet.....	22
Verksamhetsbudget 2011	24

Kommunerna och deras verksamheter är eldar. Eldar som brinner av egen kraft och som brinner för att leverera bra service till alla oss som bor och verkar här.

Kommunförbundet tillför extra bränsle på eldarna. Vi lägger på vedträn som innehåller ny kunskap och nya metoder och vi blåser in mer syre genom att samordna insatser och i vissa fall söka medfinansiering för att genomföra dem.

Tillsammans får vi eldarna att brinna starkare. Det är en förutsättning för att vi ska kunna leverera den välfärd som vi behöver också i framtiden.

Inledning

Vi arbetar för en attraktiv region med hög välfärdsfaktor

Nya landskap skapas av reformer och omvärldsförändringar

Nationella reformer och internationella omvärldsförändringar påverkar alla kommuners verksamheter. Med strukturförändringar följer nya strategiska

arbetsätt och metodutveckling som behöver tid och kompetens för att implementeras. Några exempel är övertagandet av hemsjukvården, införandet av gymnasiereformen och kulturkofferten. Vi hjälper kommunerna att navigera i det nya landskap som uppstår med dessa nya reformer. Tillsammans skapar vi de nya gemensamma kartor och förhållningssätt som krävs för att kommunerna ska kunna fortsätta leverera välfärd som håller god kvalitet. Dessa kartor och förhållningssätt finns som policydokument och utvecklas till gemensamma handlingsplaner och samverkansavtal.

PolicYnet ska påverka skatteutjämnningen

Den faktor som tydligast påverkar kommunernas förutsättningar att klara välfärdens utmaningar är demografins förändringar. Den återspeglar sig i en minskande skattekraft och ökande kostnader på grund av långa reseavstånd. Under 2011 kommer vi tillsammans med Länsstyrelsen och Landstinget Västernorrland att bedriva ett kunskaps- och lobbyprojekt, PolicYnet, som syftar till att påverka regeringens och riksdagens behandling av kommande skatteutjämningsförslag. Avsikten är att i samarbete med övriga norrlandslän övertyga skatteutjämningskommittén genom att producera faktabaserade arbetsdokument.

Nytt samarbete för utvecklingen av turismen i länet

Kommunförbundet har fått länets förtroende att vara projektägare för ett fyraårigt samverkansprojekt för länets turismutveckling. Kommunerna är medfinansierare och ingår samtidigt i Länsstyrelsens samverkansprojekt som fokuserar på utveckling av destinationsnaven i Västernorrland. Den förväntade effekten av en ny länsfunktion är att skapa ett långsiktigt och ekonomisk hållbart sätt att samarbeta.

E-kommuner – teknik, arbetssätt och ledarskap

Den snabba teknikutvecklingen som möjliggör nya arbetstillfällen kräver också förändringar i arbetsgivarrollen och nya förhållningssätt på arbetsplatserna, såväl offentliga som privata. Ledarskap, medarbetarskap och teknik behöver utvecklas tillsammans med samhällsförändringen. I våra nätverk med kommunernas kommundirektörer och personaldirektörer lyfter vi dessa frågor regelbundet för erfarenhetsutbyte och inspiration. Tillsammans med IT-strateger, utvecklingschefer och socialchefer lyfter vi arbetet med e-hälsoprojektet.

Miljö- och samhällsplanering skapar framtidens livsmiljö

Kommunerna har med sitt monopol inom fysiska planeringen ett stort ansvar för hur framtidens livsmiljö kommer att se ut. Där ingår också ansvar att förbereda sig för konsekvenser som följer av klimatförändringarna och återkommande extrema väderförhållanden. I samarbete med länsstyrelsen kommer vi att medverka till att kommunerna får kunskaper och beredskap om förväntade konsekvenser av klimatförändringar. Under våren 2011 kommer vi också att i samarbete med länsstyrelsen samordna utbildning inom den nya Plan och Bygglagen.

Strategiskt och målmedvetet arbete

Under 2011 fortsätter vi inom våra handläggningsområden på den inslagna vägen, att med sikte mot 2015, arbeta målmedvetet tillsammans med våra medlemmar för att möta de utmaningar som ligger framför oss. En av våra största utmaningar är att bistå kommunerna i deras arbete att tillsammans med arbetsförmedlingen minska den höga ungdomsarbetslösheten.

Kommunförbundets uppgift är att skapa bra förutsättningar för kommunerna att leverera välfärd till sina medborgare. Vi arbetar inom de tre fokusområden som styrelsen har prioriterat:

1. Att skapa en attraktiv region för ungdomar och unga vuxna
2. Att vidareutveckla en väl fungerande infrastruktur för framtidens välfärd
3. Att skapa en miljömedvetenhet som utvecklar kommunernas verksamhet och skapar ett långsiktigt hållbart samhälle för människor att leva i.

I vår verksamhetsplan för år 2011 beskriver vi vad som planeras inom dessa tre fokusområden inklusive korta och långa projekt.

May Andersson
Direktör

Attraktiv region för ungdomar och unga vuxna - Ungdomspolitik

Vi stöder kommunernas arbete med en kunskapsbaserad och sektorsövergripande ungdomspolitik. Det gör vi genom att vara en arena för kompetensutveckling, forskning och erfarenhetsutbyte i ungdomspolitiska frågor.

De områden som vi identifierat för samarbete är

- den ökande kunskapssegregeringen i skolan,
- den höga ungdomsarbetslösheten,
- förtida avhopp från gymnasieskolan,
- den demografiska utmaningen,
- länets attraktivitet för unga.

Även frågor om ungas jämställdhet och mångfald utmanar då 10-20 % av länets unga i en färsk rapport säger att de avstår att göra vissa saker på sin fritid grund av sin könstillhörighet. (Ung i Västernorrland, rapport nr 2010:9.)

Våra åtaganden inom ungdom och unga vuxna

Öka ungas inflytande

Det är viktigt att hitta former för hur unga kan vara med och påverka. Ungas föreningsdeltagande sjunker samtidigt som deras engagemang hittar nya former. Det är inte längre en självklarhet att det är genom ökat stöd till föreningsidrotten som ungas fysiska aktivitet främjas. Ungas deltagande i politiska organisationer har minskat dramatiskt, vilket väcker frågor om nya sätt att kommunicera med unga. Ett uppskattat initiativ är vår dialogkonferens mellan ungdomar och politiker som vi genomför även under 2011 i Söråker.

Vi stöder kommunernas uppföljning och analys av ungdomspolitiken. 5 500 unga i länet har, via Lupp¹, svarat på frågor om inflytande, demokrati, arbete, hälsa, fritid, skola och syn på framtiden. Här finns ett gediget material som kan användas som underlag vid olika beslut. Svaren som delvis bearbetas av FoU Väster-norrland finns även tillgängliga i en databas via en webbplats². För att stödja erfarenhetsutbyte och samordning i ungdomspolitiska frågor genomför vi också en tvådagarskonferens med temat; Från Lupp till handling och ger stöd till nätverket för ungdomspolitiska frågor och policys, i uppföljning av implementering av ungdomspolitiken. Under året kommer vi dessutom att genomföra en tvådagars konferens kring barns rättigheter och barnkonventionen.

Minska andelen unga utan sysselsättning

Även om arbetsmarknadspolitiken är en nationell angelägenhet och ett statligt ansvar krävs lokal anpassning och förankring. Vi samverkar med kommunernas arbetsmarknadsenheter eller motsvarande för att kartlägga och sprida kunskaper om framgångsfaktorer i ungas etablering och vi har även beslutat om en forskningsöversikt kring kommunernas insatser för unga arbetslösa. Målet är bättre samordning och evidens i arbetet med unga arbetslösa. Översikten genomförs av FoU Västernorrland, vår enhet för forskning och utveckling inom främst socialtjänstens verksamhetsområde. Vi kommer också att arrangera en särskild konferens för projekt som arbetar med att öka ungas anställningsbarhet.

Vi arbetar strukturerat med kommunerna för att ta tillvara ungas kreativitet och engagemang.

Praktikpool – ett uppskattat verktyg som behöver ny plattform

Det är väl dokumenterat att samspelet mellan skola, elev och näringsliv behöver förbättras. Detta gäller inte minst samordning och kvalitet i ungas praktik/APU. För att effektivisera denna verksamhet har Göteborgsregionen (GR) låtit utveckla ett webbaserat IT-stöd, som dels är en informationskälla om praktikplatser och dels ett verktyg för att söka, boka och administrera dessa för elever i grundskola och gymnasieskola/vuxenutbildning. Detta IT-stöd utnyttjas nu av en rad regioner i landet. Så också här i Väster-norrland där det utvecklas inom ramen för E-länet, under namnet Praktikpoolen.se.

Idag samarbetar ca 750 arbetsplatser med Praktikpoolen.se, samt alla kommuner i länet med undantag för Timrå. Från och med våren 2011 behöver Praktikpoolen.se en plattform och en organisation som säkerställer portalens fortsatta verksamhet och utveckling. Kommunförbundet erbjuder därför en regional plattform för praktikpool.se under förutsättning att kommunerna är intresserade av att ingå ett samverkansavtal kring webbportalens drift, utveckling och organisation.

¹ Lupp är ett digital enkät framtagen av Ungdomsstyrelsen som även tillhandla håller analysverktyget wlupp för enklare tabeller och diagram

² <http://www2.ungdomsstyrelsen.se/wlupp/Tables.do>

”Ung i Väster-norrland” en uppföljning av ungdomspolitiken, rapport nr 2010:9

Välfärdens infrastruktur

Infrastruktur ur ett välfärdsperspektiv

Vi vill sätta fokus på infrastrukturen ur ett välfärdsperspektiv. Infrastruktur är ett vidare begrepp än vägar, järnvägar, flygplatser och hamnar. Infrastruktur betyder ”grundläggande service och tillgångar som bygger ett fungerande system” och begreppet borde beskriva allt det som möjliggör ett gott liv inklusive boende, arbete och service till alla medborgare oavsett ålder och position.

Det handlar om skola och utbildning och ungdomars vägar till inflytande. Det handlar om socialtjänstens verksamheter och utbyggnaden av e-förvaltning för bättre service till civilsamhället och företag. Det handlar också om metoder att integrera utrikes födda i samhället och metoder att uppmuntra företagsamheten hos unga entreprenörer.

Det handlar om att skapa utvecklingsvägar

En kommun som har blivit känd för att hålla god kvalitet inom barnomsorg och skola blir mer attraktiv för företagsetablering på lika goda grunder som den är känd för sin tillgänglighet och sina bra kommunikationer.

När vi planerar utvecklingsvägarna för en ökande andel äldre ska det omfatta både metodutveckling inom boende och omsorg som metoder att skapa tillväxt som den ökande andel friska, engagerade och ekonomiskt starka pensionärer bidrar till.

När vi ritar nya utvecklingsvägar inom barnomsorg och skola gör vi kommunen mer attraktiv för nya företagsetableringar. En företagare i Stockholm som kan och vill flytta sin verksamhet till en annan del av landet söker efter ett attraktivt boende med tillgång till bra skola för sina barn. En kreativ företagarmiljö har också en koppling till kultur- och fritidsutbudet i både boendekommun och grannkommun.

En långsiktigt hållbar utveckling

Med ett bredare synsätt på infrastrukturens komponenter blir det tydligt att kommunens kvalitet inom välfärdsåtagandet utgör myllan där tillväxten kan gro och spira. En fungerande välfärd skapar förutsättningar för långsiktig och hållbar utveckling.

Vi har samlat följande handläggningsområden under välfärdens infrastruktur:

- Socialtjänst
- e-kommuner/e-förvaltning
- Skola och vuxnas lärande
- Kultur

Socialtjänst bygger infrastrukturer som hjälper svaga grupper

Kansliet och FoU-enheten har ett samarbete i många områden som rör socialtjänsten och i detta avsnitt beskrivs därför alla aktiviteter inom detta område.

Under 2011 fortsätter vi arbetet med att stödja kommunerna i att utveckla en kunskaps- och evidensbaserad socialtjänst. Den avsiktsförklaring som vi, tillsammans med landstinget, gjorde förra året för att stödja den långsiktiga kunskapsutvecklingen ska nu sjasättas och det blir dags att gå från ord till handling. Aktiviteter inom ramen för avsiktsförklaringen återfinns i huvudsak under rubriken ”kunskapsutveckling inom äldreområdet” eftersom äldreområdet utgör ett pilotområde. Men alla aktiviteter som görs har självklart målsättningen att vara långsiktiga och att de ska bidra till kunskapsutvecklingen, oavsett verksamhetsområde.

Ett annat övergripande arbete som planeras under året är överflyttning av hemsjukvården från Landstinget till kommunerna. Regeringen har tillsatt en kommitté som bland annat har uppdraget att identifiera och analysera vilka hinder och problem som finns för kommunerna att på frivillig väg överta ansvaret för hemsjukvården. Förutsatt att politikerna i vårt län beslutar att påbörja processen kommer Kommunförbundet att samordna det arbete som krävs för ett övertagande.

Våra åtaganden inom äldreområdet

Öka deltagandet i nationella kvalitetsregister

Vi fortsätter arbetet med att öka deltagandet i de nationella kvalitetsregistren *Senior Alert* och *Svenska palliativregistret*. Registret Senior alert syftar till att utveckla förebyggande åtgärder medan Palliativregistret syftar till att säkerställa en god vård i livets slutskede. Registren syftar till att hjälpa kommunerna till ett mer strukturerat och systematiskt förbättringsarbete.

Kunskapsutveckling inom demensvården

Kansliet och FoU kommer att starta ett projekt i samarbete med Mittuniversitetet för att utveckla en långsiktig strategi för kunskapsutveckling inom vården och omsorgen av demenssjuka. Syftet med projektet är att följa ett antal framgångsrika verksamheter och se vilka faktorer och kriterier som bidrar till och skapar förutsättningar för framgången. Projektet kommer att ha såväl ett ledarskaps- och organisationsperspektiv som ett brukar- och omsorgsperspektiv. Inom forskningsfronten fortsätter det påbörjade avhandlingsarbetet kring hur anhörigstöd genom Informations – och kommunikationsteknologi påverkar livet för äldre anhörigvårdare i glesbygd.

FoU har fått ett nationellt uppdrag från Socialstyrelsen att ta fram ett teoretiskt stöd för det nationella dokumentationssystemet kring biståndshandläggningen. FoU kommer dessutom att agera sakkunnig i utformandet av ett nationellt bedömningsinstrument inom äldreomsorgens biståndshandläggning.

När det gäller arbetet med e-hälsa kommer vi att arbeta för att ta fram en gemensam plan och målbild för länet för att realisera den nationella strategin. Syftet med e-hälsa är att genom nyttjande av IT som verktyg få en metodutveckling som bidrar till kvalitetsutveckling och ökad tillgänglighet inom vården. Vi inleder året med en upptaktkonferens för utveckling av e-hälsa.

Våra åtaganden inom individ- och familjeomsorgen

Kommunförbundets och Landstingets projekt för implementering av de nationella riktlinjerna för *missbruks- och beroendevården* fortsätter under 2011. Projektet syftar till att stödja utvecklingen av lokal samverkan för målgruppen samt skapa och utveckla strukturer för kunskapsspridning av evidensbaserade metoder inom missbrukarvården. FoU-enheten har ett uppdrag att utveckla ett länsgemensamt uppföljnings- och dokumentationssystem och där utgör missbruks- och beroendevården ett pilotområde.

Stödstrukturer för att minska våld i nära relationer

Kommunförbundet har ansökt om medel hos länsstyrelsen för att utveckla stödstrukturer och gemensam organisation som genom kunskaps- och metodutveckling kan minska förekomsten av *våld i nära relationer*. Ambitionen är att utveckla en modell för att analysera befintliga insatser och resurser samt visa hur klienters behov kan tillgodoses. FoU ansvarar för såväl utveckling av modellen som stöd till kommunerna för att genomföra sina analyser. Arbetet är en del i utveckling av en länsgemensam kunskapsplattform som uttrycks i avsiktsförklaringen.

Arbetet med att ta fram en utbildningsstrategi för kunskapsutveckling inom individ och familjeomsorgens område har påbörjats. Det handlar både om kortsiktiga behov som kan tillgodoses direkt via föreläsningar och seminarier och om långsiktiga behov som kräver en längre framförhållning.

Inom ramen för forskningsprojektet kring barn och unga i samhällsvård har en kartläggning av alla placeringar gjorda under 2004 – 2006 genomförts. Under 2011 kommer fokus att ligga på att intervjua barnen/ungdomen, biologiska föräldrarna, familjehemmet samt socialarbetaren kring deras upplevelser av placeringar som avlutades oplanerat (sammanbrott).

Åtaganden inom socialpsykiatri och psykisk ohälsa

Staten har avsatt statsbidrag för utbildningsinsatser för baspersonal, inom kommuner och landsting, som i sitt arbete kommer i kontakt med personer som har psykisk sjukdom eller psykisk funktionsnedsättning. Vi har i samarbete med Landstinget för tredje året ansökt om statsbidraget för utbildningsinsatser utifrån de behov och önskemål som har uttryckts i länet. FoU Västernorrland genomför dessa utbildningar 2011, dels i egen regi dels genom upphandling och i samarbete med andra utbildningsanordnare.

FoU- enheten fortsätter också att stödja kommunerna med kunskap om evidensbaserade metoder kopplat till psykiatrisk rehabilitering och återhämtning. Det sker bland annat genom seminarier kring arbetslivsinriktad rehabilitering (supported employment) och genom stöd till projekt med inriktning; unga vuxna med psykisk ohälsa.

Vi fortsätter även att utveckla och genomföra både revisioner och utbildningar i syfte att utveckla brukarinflytande i olika verksamheter. En revision inom Landstingets psykiatri kommer att genomföras under våren 2011.

”Vi arbetar tillsammans med kommunerna för att utveckla en socialtjänst som vilar på bästa möjliga kunskap utifrån forskning, beprövad erfarenhet och brukarnas behov.”

Skolan erbjuder unga en infrastruktur för framtiden

Skolan genomgår för närvarande stora interna förändringar. En ny skollag ska gälla från 1 juli 2011, en ny gymnasieskola och ny lärarutbildning ska gälla från samma datum. Till detta kommer kraven på kompetensutveckling av lärare med krav på lärarlegitimation från 2015 vilket kräver behovsinventering och fortbildning av pedagoger. Detta påverkar skolans inre arbete och ställer höga krav på samordning mellan kommunerna för att spara skattemedel och genomföra ett effektivt reformarbete.

Våra åtaganden inom skola och gymnasieskola

Vi stöttar reformarbete och intressebevakar

I skolchefsgruppen kommer frågor som hänger samman med reformen att vara aktuella under 2011. Det handlar om organisationsfrågor; vilka program, inriktningar, varianter och fördjupningar som skall erbjudas, och pedagogiska frågor; som läroplaner, kursplaner och fortbildning med mera.

Vi kommer att stärka kommunernas arbete med skolans reformarbete på flera sätt. Bland annat arrangerar vi möten med skolcheferna fyra gånger per år samt genomför två skolpresidekonferenser med ordförandepresidiet i barn- och utbildningsnämnderna där dessa frågor processas. Under året kommer vi dessutom att samarbeta med Mittuniversitetets lärarutbildning och medverka i kommunernas skolutvecklingsarbete i nära samarbete med skolans utvecklingsledare.

Kommunförbundet kommer att

- presentera en strategi som stöd till implementering av de statliga reformerna inom skolan
- hjälpa till att samordna arbetet vad gäller att skapa förutsättningar för lärarlegitimation
- driva frågan om entreprenörskap i skolan och näringslivskontakter

- intressebevaka för kommunerna utifrån ett samverkansperspektiv inom andra områden, så som praktikfrågor, modersmålsundervisning och innehållet i den statliga satsningen ”Kompetensplattformen”.

Ett samverkansavtal för kommunerna

I en situation med vikande elevunderlag och en allt starkare konkurrens från friskolorna är det viktigt för den offentliga gymnasieskolan att kunna erbjuda ett heltäckande kursutbud till eleverna samt att elevernas förstahandsval tillgodoses. Det första steget har varit att fem kommuner i länet skrivit på ett samverkansavtal.

Ambitionen för 2011 är att samtliga sju kommuner ska bilda ett samverkansområde för gymnasiet och fortsätta effektivisera och vässa länets gymnasieutbud och därmed skapa bra förutsättningar för den offentliga gymnasieskolan i varje kommun.

Internationell skolutveckling i länets kommuner fortsätter

Projektet ”Länssamverkan för internationell skolutveckling”, som har pågått under två år förlängs ytterligare tre år. Projektet syftar till att etablera området ”skolutveckling genom deltagande i internationellt projektsamarbete” i kommunernas skolorganisation och i skolans vardag. Positiva effekter har uppnåtts genom elev- och lärarutbyten med studiebesök som bidragit till samarbete och pilotprojektverksamhet inom etablerade internationella nätverk. Projektet finansieras av länets kommuner och Kommunförbundet samt genom bidrag ur Länsstyrelsens regionalpolitiska medel.

”Tillsammans arbetar vi för att utveckla skolan och dess lärandemiljöer så att den fungerar som en språngbräda till fortsatta studier och arbete på lika villkor för alla.”

e-kommuner bygger infrastrukturer för effektivare medborgarservice

För de glest befolkade områdena är IT en outnyttjad möjlighet. Infrastrukturen för IT byggs ut kontinuerligt och det finns gott om teknik för nya och smarta tjänster. Detta skapar stora utvecklingsmöjligheter både för ett ökat tjänsteföretagande och för metodutveckling inom offentlig sektor. Ökad samverkan genom IT-användning kan effektivisera den kommunala administrationen, ekonomin och skapa effektivare möten.

Så enkelt som möjligt för så många som möjligt

Staten har uttalat att e-förvaltning ska möjliggöra att det blir så enkelt som möjligt för så många som möjligt att tillvarata sina rättigheter och fullgöra sina skyldigheter. E-förvaltning är inte enbart fråga om investering i teknik. Kommunal förvaltning kan se till att IT-utvecklingen främjar nödvändiga organisatoriska förändringar och en långsiktig kompetensförsörjning. Inför den kommunala planeringen av e-tjänster behöver privatpersoners och företagens behov identifieras och analyseras. För att vara attraktiva arbetsgivare i framtiden måste också kommunerna satsa på att utveckla sina arbetsmetoder så att de ligger i framkant med moderna verktyg som lockar ung arbetskraft.

Kommunförbundet har i länets RUP-arbete lyft fram betydelsen av att IT på ett bättre sätt beskrivs som ett viktigt kunskapsområde för länets utveckling och tillväxt. Inför en kommande regionbildning är det viktigt att klargöra det regionala utvecklingsansvaret för IT-utvecklingen. Kommuner bör också ges möjlighet att söka regional medfinansiering till nödvändiga teknikinvesteringar och utbildningsinsatser för IT-satsningar.

Våra åtaganden inom e-förvaltning 2011

Vi bygger nätverk för utveckling

Ett högt kommunalt deltagande i utvecklande IT-projekt är en viktig framgångsfaktor för länet. Vi vill stärka kommunala initiativ och stödja processen för kommunernas medverkan i sådana utvecklingsprojekt. Vi kommer därför att bygga upp nya nätverk mellan kommunernas utvecklingschefer och

informationsansvariga med syfte att identifiera regionala utvecklingsbehov inom IT. Vår målsättning är att rigga nya transnationella projekt tillsammans med kommunerna i samarbete med ERNACT-nätverket. Ett europeiskt nätverk för IT-baserade utvecklingsprojekt där Kommunförbundet är medlem. Kontakter med partners utanför landets gränser bidrar till nya tänkesätt och lösningar inom den kommunala utvecklingsplaneringen.

Vi kommer under 2011 också att bygga ett regionalt IT-nätverk sammansatt av offentlig verksamhet, näringsliv och universitet i syfte att skapa en grund för ett bättre strategiskt IT-tänkande i länet

Vi stärker kunskapsutvecklingen

Vi fortsätter att på olika sätt stärka kunskapsutveckling inom det fungerande kommunala tjänstemannanätverket av IT-chefer. Vi arrangerar kompetenshöjande aktiviteter såsom seminarier och konferenser för att länet ska förbereda sig för de förändringar som följer av IT-utvecklingen. Seminarierna bygger på de goda resultat och nya tjänster som skapats genom tidigare genomförda IT-projekt. Målgrupper för dessa seminarier är kommunchef, utvecklingschefer och förvaltningschefer inom alla kommunala verksamheter.

Under året arrangerar vi en regional konferens om e-förvaltning och e-delegationens arbete. Där kommer vi att marknadsföra mobila tjänster som tagits fram inom CMC och DARRA projekten.

Vi kommer också att arrangera en regional konferens som beskriver goda exempel på kommunalt internationellt arbete; WEPA, Arvika m.fl.

Samarbete med virtuella internationella projektkontoret

Samverkansprojektet ”Virtuella projektkontoret” ska under år 2011 marknadsföra sig och visa på möjligheter till bidrag som kan utgå för kontakt och studieresor som har internationell projektriktning. Genom att samarbeta med VIP kan kommunerna få medfinansiering av internationella studiebesök som har bäring på utveckling av e-förvaltning.

”Vi stärker kommunernas kunskapsutveckling och motivation att utveckla sina e-tjänster för en positiv framtidsutveckling”

Kulturen bygger infrastruktur för demokrati och kreativitet

I ett långsiktigt hållbart samhälle har kulturen stor betydelse. Det är inom kulturen som människors rätt till bildning, insyn, samtal och samhällspåverkan tar sitt avstamp. Ett aktivt kulturliv, där medborgarna kan mötas, är därför ett fundament för en förankrad demokratisk utveckling. Den professionella konsten ger inte bara konstnärliga upplevelser utan kan också vara bärare av samhällskritisk utveckling. Det är därför viktigt att värna den konstnärliga friheten och kulturens egenvärde.

Att få ta del av konstnärliga upplevelser och själv få utöva kultur och uttrycka sig konstnärligt ingår som ett av våra grundläggande mänskliga behov och behoven har funnits lika länge som människan funnits. Att bara vissa människor föds med anlag för kulturella upplevelser är ett förlegad elitistisk synsätt.

Kommunförbundet Västernorrland vill betona att såväl den fria kulturen, som de kulturella och kreativa näringarnas förutsättningar, har betydelse för lokal och regional utveckling. De bidrar till att skapa en god och attraktiv livsmiljö.

Våra åtaganden inom kulturpolitiken

Lokal förankring av ny kulturplan

En ny modell för fördelning av medel till regional kulturverksamhet ska införas, enligt riksdagens beslut. Samverkansmodellen (eller Koffertmodellen) ger Landstingen möjlighet att ansvara för fördelning av vissa statliga bidrag till regionala och lokala kulturverksamheter. En förutsättning är att landstingen upprättar en regional kulturplan. Landstingen ska ta fram kulturplanerna i samverkan med länets kommuner och efter samråd med länets professionella kulturliv och det civila samhället. Denna ska vara ett underlag för statens bidragsgivning.

Modellen ska bidra till ökad uppfyllelse av de nationella kulturpolitiska målen samt ge ökade möjligheter till regionala prioriteringar och variationer. Samtidigt ska staten ha ett fortsatt övergripande strategiskt ansvar för den nationella kulturpolitiken.

Processen med att ta fram en regional kulturplan samordnas av Landstinget och Kommunförbundet i Västernorrland. Målet är att ingå i den nya modellen från och med 2012. I processen är Kulturforum, länets samrådsorgan för politiker och tjänstemän, styrgrupp. Under 2011 innehas Kulturforums sekretariat av Kommunförbundet. Sex sammankomster är planerade, varav en sammankomst med Kulturforums motsvarighet i Jämtland Kultur Z. Årligen arrangeras dessutom ett Kulturting för samråd och erfarenhetsutbyte i Kulturfrågor.

Kultur med fokus på unga

Vidare stöder Kommunförbundet projektet ”Arrangörslyftet” som syftar till att stärka små och mellanstora kulturarrangörer utanför tätorterna. Detta för att ta till vara på ungas kreativitet och engagemang.

I arbetet med att stötta en regional plattform för barn- och ungdomskultur arrangerar vi i samverkan med Scenkonstbolaget och Landstinget en tvådagars konferens i mars på tema kultur och skola. Vi arrangerar också årligt en konferens kring kommunernas stöd till föreningar och organisationer.

Kreativa näringar och digitala verktyg

Kommunförbundets kansli vill, tillsammans med Länsstyrelsen, medverka i Landstingets strukturfondsprojekt ”Digitala verktyg för att mötas, verka och minska avstånden”. Projektet sker inom ramen för länets FUNKY-program och syftar till att stärka nätverksbyggande för kreativa näringar och bygga digitala system som stärker implementering av goda exempel och metodutveckling.

”Kommunförbundet arbetar för att stärka det lokala inflytandet inom den regionala kulturplaneringen”

Miljömedvetenhet – utvecklingsfaktor för välfärd

Såväl EU som den nationella nivån ger nya direktiv inom miljöområdet som kommunerna behöver förhålla sig till. Kommunförbundet har en viktig roll att spela som intressebevakare och motor för kompetens och samverkan. Dialogen mellan kommunerna, Landstinget, Länsstyrelsen, Energikontoret och andra aktörer är väsentlig för att driva på miljöarbetet i länet.

Vi fortsätter att utveckla miljöhandläggningsområdet under 2011 genom att lägga upp ett bredare bevakningsområde som inkluderar kunskapsutveckling inom samhällsplanering i ett ekologiskt hållbarhetsperspektiv. De senaste årens fokusering inom Hållbara inköp kommer därmed att ta mindre utrymme under 2011. Vår arbetsmodell för hållbara inköp ”Hela kedjan” har implementerats i olika grad i kommunerna. Vi erbjuder kommunerna att lära av dem som kommit längst genom våra mötesplatser för att fortsätta sitt implementeringsarbete.

Våra åtaganden 2011 inom miljöområdet

Översyn av kompetensutvecklingsbehov

Vi kommer att göra en översyn av kommunernas behov av kompetensutveckling inom miljöområdet och skapa en mer hållbar struktur för nätverk. Kommunerna har signalerat att de behöver större bredd och fler mötesplatser inom flera områden. Nätverket för hållbara inköp blir ett av många miljönätverk.

Idag bedrivs det mesta miljöarbetet i länet i projektform. Kommunerna behöver skapa en mer hållbar struktur för att behålla och utveckla nätverk och kompetens inom området. Här vill vi spela en roll för kunskapsutvecklingen i kommunerna.

Framtiden inom SEKOM Y

Under året påbörjar vi också processen för ett eventuellt övertagande och utvecklande av Sekom Y-samarbetet. (Alla kommuner i länet är medlemmar i Sveriges ekokommuner och den regionala samverkan går under namnet Sekom Y.) Vi kommer att ta ett samordningsansvar för länets samarbete inom Sekom Y förutsatt att samtliga kommuner önskar det.

Energikontorets huvudmannaskap

Kommunförbundet sitter i Energikontorets styrgrupp och där har önskemål om en förändring av det framtida huvudmannaskapet för Energikontoret uttalats. Frågan kommer att utredas under 2011 och vi har fått en preliminär förfrågan om ett övertagande av huvudmannaskapet inför 2012.

Vi deltar också i styrgruppen för EnergyZer, ett gemensamt projekt mellan Västernorrlands och Jämtlands energikontor, landsting och länsstyrelser med fokus på energi.

PBL-utbildning och energieffektivisering

Nya plan och bygglagen, PBL, ställer nya och förändrade krav på länets kommuner. Kommunförbundet åtar sig i samarbete med SKL och Länsstyrelsen att under våren 2011 samordna PBL-utbildning i länet. Länsstyrelsen samordnar dessutom stöd för energieffektivisering i kommuner och landsting utifrån ett nationellt 5-årigt program för energieffektivisering 2010-2014. Kommunerna har efterfrågat erfarenhetsutbyte också inom detta område och därför kommer vi att skapa en mötesplats för erfarenhetsutbyte.

Klimatprojektet Co2FREE erbjuder metoder från Europa

Målet att minska kommunernas koldioxidutsläpp är motivet till klimatprojektet Co2FREE. Vi kommer under året att erbjuda kommunerna studieresor för att ta del av goda exempel på klimatanpassat arbetssätt inom transporter, förnyelsebar energi, energianvändning och energieffektivisering. Efter studiebesöken genomför vi en implementeringsprocess av de framgångsrika metoderna. Finansiering för implementeringsprocessen kan sökas genom strukturfondsmedel. Denna modell, som på EU-språk kallas ”Fast track”, ingår i EU-kommissionens ambitioner att dra nytta av och återanvända metoder och erfarenheter som skapats av de strukturfondsmedel som tilldelas Europas regioner.

Vi har använt modellen med framgång i vårt län under de senaste 2 åren inom PIKE-projektet där vi arbetade med att sprida goda exempel på e-förvaltning. Från PIKE uppstod implementeringsprojektet ”Riges” som strukturfondspartnerskapet nyligen beviljade drygt 11 miljoner ur mål 2 till fem av länets kommuner för att implementera ett gemensamt GIS-system för bland annat bygglovshantering.

Genom vårt deltagande i klimatprojektet CO2FREE kommer andra Europeiska regioner att få ta del av det arbete med Grön IT som genomförs i vårt län med Örnsköldsvik som ett framgångsrikt exempel.

”Vi arbetar för att miljömedvetenheten ska genomsyra kommunens alla verksamheter och bidra till en långsiktigt hållbar livsmiljö och verksamhet.”

Övergripande strategiskt arbete 2011-2015

Vi vill skapa ett kommunalt helhetstänkande mellan våra förvaltningsinriktade handläggningsområden. Genom vår omvärldsbevakning inom olika sektorsområden får vi en utblick mot välfärdsfrågornas gemensamma utmaningar och lösningar i Europa. Vi vill vara pådrivande för att få kommunerna att medverka i transnationella projekt som inspirerar och skapar nya utvecklingsvägar.

Genom att förbättra vår kommunikation ska vi på ett bättre sätt synliggöra vår verksamhet och det arbete vi gör tillsammans med kommunerna. Mer kontakt med massmedia och nyttjande av sociala media är några av de verktyg vi kommer att använda alltmer strategiskt. Vi kommer under 2011 att upphandla reklambyråtjänster för att förstärka vår kommunikationskompetens.

I gränssnittet mot en framtida regionkommun

Regionaliseringen av kommuner och landsting har genom regeringens avslagsbeslut skjutits på framtiden för norrlandslänen. I vårt län har vi inte uppnått enighet om lämplig geografisk gränsdragning för att kunna ingå i en demokratiskt förankrad regionkommun. Länets partiorganisationer har medverkat med representanter i Norrstyrelsens respektive Mittstyrelsens projekt som nu går på sparlåga. Det har uppstått ett visst vakuum efter regeringens avslag på Norrstyrelsens och Mittstyrelsens ansökan att bilda region.

Länsstyrelsens framtid

Det planeras för omorganisationer inom länsstyrelserna med bäring på strategiska regionala förändringar av statliga myndigheter. Vi noterar att Länsstyrelsen i Västernorrland undviker längre utvecklingsprojekt och fokuserar alltmer på sin kommande roll som enbart tillsynsmyndighet från 2014. Regeringen har tillsatt en översynsutredning med Mats Sjöstrand som utredare. Uppdraget är att utreda hur man kan effektivisera och samordna den statliga regionala nivån. Översynen avser bl a att minska antalet länsstyrelser radikalt i hela landet.

Lösningen av länsstyrelsens framtida geografiska indelning innebär inte någon lösning av regionfrågan. Enligt Ansvarskommitténs förslag skulle vissa kriterier

vara uppfyllda för att en regionkommun ska uppnå nödvändig politisk, ekonomisk och kunskapsbaserad utvecklingskraft för att axla ansvaret för regional utveckling. Översynsutredningens direktiv utgår inte från Ansvarskommitténs kriterier. Utredarens uppdrag är begränsat till att föreslå en effektivisering av den statliga regionala organisationen.

Under våren 2011 kommer Mats Sjöstrand att ta kontakt med alla norrlandskommuner och landsting för att sondera lämplig geografisk lösning för nya geografiska indelningar av länsstyrelsen. Budskapet är att flera landsting kommer att hamna inom samma länsstyrelseadministrativa gräns. Detta borde motivera till ett engagemang underifrån om hur man vill ha det inom en framtida regionkommun.

Kommunförbundets roll och framtid

Kommunförbundets roll som medlemsorganisation påverkas av den pågående processen. Flertalet länsprojekt som tidigare har drivits av länsstyrelsen har kommit att hamna på vårt bord med önskemål om övertagande. Det är positivt att kommunerna ger oss förtroendet att axla samordningsrollen för t ex SekomY och en ny länsfunktion för turismens långsiktiga utveckling men det finns begränsningar för vad en medlemsorganisation kan göra utan att vara en myndighet som har ett regionalt utvecklingsuppdrag. Vi kan t ex inte fatta långsiktigt bindande politiska beslut om regionala utvecklingsfrågor. Till detta krävs strategiska regionalpolitiska prioriteringar för länet som helhet.

Vad händer med Forum för Regional Utvecklingspolitik 2011-2014?

Under föregående mandatperiod har landstinget haft sekretariatsansvaret för beredning och sekreterarskap. Sekretariatsansvaret övergår enligt turordningsreglerna till Kommunförbundet inför kommande mandatperiod.

I samband med en uppföljning hösten 2010 beslöts att Forumet ska samordnas i en gemensam mötesdag med Länspartnerskapets sammanträden. Motivet till detta var att respektive dagordningar till stora delar sammanföll och att det varit svårt att uppnå full närvaro vid Länspartnerskapets möten.

Ledande tjänstemän från kommunförbundet och landstingets regionala utveckling och länsstyrelsen har fått uppdraget att föreslå rutiner för gemensam ärendeberedning. En konstituering av det sammanslagna Länspartnerskaps- och regionala forumet sker i början av 2011.

Övrig verksamhet

Mid Sweden Office

Mid Sweden Office förlängs i nuvarande projektform fram till årets slut 2011. Ägarna för MSO och North Sweden Office kommer under våren 2011 att utifrån ett utredningsunderlag ta beslut om ett eventuellt samgående 2012.

I syfte att integrera ett europeiskt utvecklingsperspektiv inom Kommunförbundets handläggningsområden kommer kansliets EU-samordnare att under 2011 genomföra ett antal studiecirklar med handläggarna och FoU-enheten. Cirklarna kommer att omfatta studiebesök i Bryssel

I samarbete med SKL och inom ramen för nätverket Europaforum Norra Sverige kommer vi att under 2011 genomföra lobbyinsatser gentemot såväl EU som den nationella nivån för att påverka den framtida sammanhållning politiken, EU 2020. Syftet är bl a att behålla och utveckla nuvarande regionala strukturfonder.

Ägare och finansörer av Mid Sweden Office är Kommunförbunden och Landstingen i Västernorrland och Jämtlands län samt Länsstyrelsen i Västernorrland samt Mittuniversitetet. Mid Sweden Office arbetar med politisk intressebevakning, projektlotsning och information.

Mer om Mid Swedens verksamhet finns att läsa i separat verksamhetsplan samt på www.midsweden.se

Ett virtuellt projektkontor - VIP

Som ett led i att förbereda kommunerna inför framtida förändringar av EU's strukturfonder har kommunförbundet tillsammans med Länsstyrelsen och Regional utveckling på landstinget byggt upp ett "virtuellt internationellt projektkontor" som kan samla EU-kompetensen på länsnivå. Vårt syfte är att genom projektcoaching och kunskaper om administration av EU-projekt medverka till att kommunerna på ett aktivare sätt drar nytta av Mål 3 medel i sina lokala och regionala utvecklingsprojekt. Projektet har beviljats Mål 2 bidrag för två år. Finansieringen avser befrämjande av internationella aktiviteter hos huvudmännen.

Bidrag till övriga länsprojekt och verksamheter

Kommunförbundet ger bidrag till större länsprojekt där kommunerna deltar. Bland dessa kan nämnas Leaderprogrammen, Arrangörslyftet och "Måltidsprojektet". Vi bidrar också med projektmedel till Coompanion vars verksamhet inriktar sig på rådgivning och stöd till företagsinitiativ inom den sociala ekonomin,

Under 2011 är vi projekthamn för Rakelprojektet som drivs av kommunerna i samverkan.

Verksamhetsbudget 2011

INTÄKTER	Budget 2011	Budget 2010
Avgift från kommunerna	7 360 700	7 374 100
Intäkter FoU Västernorrland	7 000 000	6 000 000
AV-Media	3 990 000	3 990 000
Konferensverksamhet	500 000	500 000
Projektbidrag och övr ersättningar	8 000 000	10 600 000
Mid Sweden Office	1 880 000	1 950 000
(intäkter från övriga huvudmän)		
Överskott från 2009		329 600
Totalt	28 730 700	30 743 700

KOSTNADER

Styrelse, länsmöte, revision	200 000	200 000
Kansli	4 610 500	4 422 800
FoU Västernorrland	7 000 000	6 000 000
Arbetsgrupper och Beredningar	400 000	400 000
Projekt	8 997 200	11 864 900
Mid Sweden Office	2 333 000	2 403 000
Hemmaorganisation MSO	700 000	800 000
Kurs- o konferensverksamhet	500 000	663 000
AV- Media	3 990 000	3 990 000
Totalt	28 730 700	30 743 700

